

NAPREJ!

Vse za napredek slovenskega ljudstva!

Časopis «NAPREJ!» izhaja dvakrat mesečno, in sicer 4. in 18. — Uredništvo, administracija in ekspedicija je v Ljubljani, Dunajska cesta št. 20. Vse denarne pošiljatve je pošiljati na naslov: «Delavska tiskovna družba v Ljubljani, r. z. z. o. z.» — Vse depise in spise na uredništvo. — Naročnina za celo leto: K 2'50, za 1/2 leta K 1'25, v Nemčijo K 3'—, v Ameriko K 4'60. — Posamezne številke 8 vin.

Vojska?!

V nemirnih časih živimo. Nekaj mesecev sem smo v vedni negotovosti. Vsak dan pridejo nove, druga drugi nasprotujoče novice. Avstrija in Srbija sta v ospredju vseh govorjenj in vsega pisanja po časnikih. Govori se že o vojski kot o neizogibnem faktu — dihom se pričakuje, kdaj začno pokati puške... Kar pride senzacionalna vest: Prestolonaslednik Gjorgje v Belem gradu, ki se je ves čas odlikoval po ščuvajočih besedah „vojska, vojska“, se je odpovedal prestolu... Dolži se ga, da je umoril svojega slugo... Za to novico se pripodi druga, da bo v Srbiji revolucija... Tretja pripoveduje o intrigah Anglije... Četrta zopet kaj drugega...

Čemu vojska? Sodrug dr. Adler je v imenu socialne demokracije povedal vladi in vsem 26. marca v državnem zboru:

„Mi nočemo vojske, nočemo ne svetovne, ne male, kajti kri, ki bi tekla, bila bi kri proletarijata, industrijalnega in kmečkega, kri meščanov in kmetov. Mi hočemo mir. Vladi dolžnost pa je in mora biti, da vse stori, samo da ohrani mir!“

Kdo hoče vojsko? Kri naj teče zato, da se bo v Avstriji še zanaprej jedlo drago meso, da bo srbski živini še zanaprej zaprt pot v našo državo... Ne, ne! Naš klic mora biti: proč z vojsko — proč z vsemi, ki ščujejo na vojsko!!

Državni zbor.

Zopet so poslali poslance na počitnice. Dne 26. marca je bila zadnja seja pred Veliko nočjo. Kaj je delal parlament od 10. marca do 26.? Če pregledamo delavnost socialno demokratičnih poslancev, smo lahko zadovoljni ž njo! Dr. Renner je v lepem govoru pojasnil razmere kmetov v Bosni, sodrug Seitz, dr. Soukup, Schuhmeier, Rieger so ostro bičali igranje z vojsko ob razpravah o rekrutnem kontingentu. Sodrug Seitz je ponovil staro zahtevo: Kapitalistični državi nobenega moža in nobenega groša za vojsko, Daszynski je napovedal „vojsko vojski“... Sodrug David, Schlossnickel in Seitz so v razpravah o pooblastilnem zakonu in o razpravi glede živinske kuge orisali izkoriščevalno politiko agrarcev... Sodrug Tomschik se je toplo zavzel pri razpravi glede poddržavljenja železnic za železniški personal, dr. Ellenbogen je ostro prijemal vlado radi izdaje zakladnih listov... Končno je pa dr. Adler prisilil celo zbornico, da se je svečano izrekla za mir in proti vojski...

Reči se mora, da so socialno-demokratični poslanci vedno na mestu. Pri vsaki priložnosti povzdignejo svoj glas z vso odločnostjo za interese delavskih razredov v državi.

Druga stranka pa, takozvana „slovanska enota“, je igrala tako žalostno ulogo, da je kljub nji bil izvoljen Nemec za predsednika zbornice z ogromno večino... Pri rekrutnem kontingentu so gospodje glasovali z vlado, češ: rekrute damo

državi, ne pa vladi... Vlada Bienertha in Co. je lahko z meščanskimi poslanci zadovoljna, ker dela žnjimi, kar hoče. — Nemške stranke, v prvi vrsti krščanski socialci, so pa zobali iz vladnih jaslic in storili slepo in udano vse, kar je vlada ukazala...

Da, res je — če hočemo, da bo državni zbor res deloval v prid ljudstva, moramo delovati z vsemi močmi, da se socialna demokracija še vse bolj razširi in da zadobi še večjo in večjo moč tako v državnem zboru samem, kakor tudi zunaj parlamenta.

Volitve na Koroškem.

24. marca so se vršile v splošni kuriji na Koroškem volitve v deželni zbor. Socialno-demokratska stranka je postavila v vseh štirih okrajih svoje kandidate, ki so dobili tudi prav častno število glasov, eden (sodrug Eich iz Beljaka) je prišel celo v ožjo volitev in bil tudi v soboto 27. marca resnično izvoljen v deželni zbor. Volitve so torej končale z dejanskim uspehom socialne demokracije.

Poglejmo nekoliko na statistiko glasov!

Prvi volilni okraj splošne kurije tvorijo sodni okraji Celovec, Velikovec, Dobrla ves, Železna Kapla in Pliberk. Tu so kandidirali socialno-demokratski državni poslanec Lukas, ki je dobil 2676 glasov, nemški narodnjak dr. Metnitz, ki je prejel 4890 glasov, ter slovenski klerikalec Grafenauer, ki je zedinil na svojo osebo 5228 glasov. — Pri ožji volitvi 27. marca je zmagal dr. Metnitz!

Drugi volilni okraj tvorijo sodni okraji Št. Vid, Eberstein, Althofen, Krka, Št. Pavel, Št. Lenart, Wolfsberg, Mreže. Socialni demokrat Riese je dobil 2956 glasov, Nemec Grösbauer 4768 in krščanski sociallec Tatschl 4546 glasov. — Pri ožji volitvi je prodril Grösbauer.

Tretji volilni okraj sestoji iz sodnih okrajev Beljak, Paternion, Podkloster, Rožek, Borovlje, Trbiž. Kandidiral je socialni demokrat Eich, ki je dobil 3102 glasov, Nemec Brugger 3261, krščanski sociallec Kaufmann 583 in Slovenec Turk 1238 glasov. — Pri ožji volitvi je prodril sodrug Eich.

Četrti volilni okraj tvorijo pa sodni okraji: Spital, Gmund, Millstatt, Obervellach, Greifenburg, Winklern, Št. Mohor, Kötschach Feldkirchen. Dobili so socialni demokrat Gabrijel

1785 glasov, Nemec dr. Steinwender 5428 in krščanski sociallec Hofer 4553 glasov. — Pri ožji volitvi je zmagal dr. Steinwender.

Za nas je v prvi vrsti zanimivo število socialno-demokratskih glasov. **10.519 glasov** so zedinili vsi štirje kandidati! Krasna številka! Kranjci in Primorci, lep vzgled so dali Korošci! Znamenito so se držali industrijski kraji. Celovec je dal socialnim demokratom 180 glasov, St. Ruprecht pri Celovcu 480, St. Peter pri Celovcu 197, Prevalje 293, Gutenstein 167, St. Vid 367, Guttenberg 165, Solling 130, Althofen 117, Guttaring 101, Sv. Stefan 114, Wolfsberg 374, Bleiberg 312, Landskron 245, Beljak 778, Paternion 108, Podkloster 175, Št. Jakob v Rožeku 92, Bistrica 64, Obervellach 257, Podljubelj 107, Trbiž 206, Feldkirchen 116, Spital 168 i. t. d. Napovedali smo nekoliko krajev, da se razvidi res lepe številke. Vidi se, da gremo naprej in vedno naprej!

Tudi Slovenci so na Koroškem malo prešteli svoje glasove. Za oba kandidata (Grafenauerja in Turka) je bilo oddanih 6466 glasov. V drugih dveh okrajih so pa Slovenci (kar jih ni med socialnimi demokrati) že pri prvi volitvi glasovali naravnost za nemške krščanske socialiste. „Mir“ je že poprej klical v boj za nemške krščansko-socialne kandidate. V Celovcu je dobil Slovenec 275 glasov, v celovškem okraju sploh 1282, v velikovškem 737, v dobrloveškem 673, v okraju Železna Kapla 487, v pliberškem okraju 1774, v beljaškem 234, v podklosterskem 66, v okraju Rožek 302, v okraju Borovlje 598, v okraju Trbiž — 36... Te številke dajo precej misliti.

Kaka razlika med številom glasov, oddanih za socialno-demokratske glasove, in med številom onih, ki sta jih prejela slovenska kandidata!

Grafenauer	5228	Lukas	2676
Turk	1238	Eich	3102
—		Riese	2956
—		Gabrijel	1785

Da, da — Slovenci s Koroškega le znajo pisati: Morituri vos salutant (umirajoči vas pozdravljajo) — in pri tem jih požirajo Nemci v krščansko žrelo. Socialni demokratje pa pravijo: za delavoljne in delazmožne je ves svet odprt... In to je tudi res. Le tako naprej od napredka k napredku, od zmage do zmage!

LISTEK.

Tajnosti španske inkvizicije.

Spisal M. V. de Fereal.

13. nadaljevanje.

V tem hipu se odgrne težka svilen zavasa in familijar se približa velikemu inkvizitorju.

„Najmilostivejši gospod,“ začne, „Enrikes prosi za vstop pred Vašo prevzvišenost.“

Smeh zmagovalja prešine obličje Petra Arbuesa.

„Gospodje,“ izpregovori, „vrag Vam služi izvanredno. Zdaj boste videli gubernatorjevo hčer!“

Nato se obrne k familijarju in mu veli:

„Enrikes lahko vstopi.“

Familijar odide. Oči vseh se obrnejo proti vhodu.

„Prečastiti gospod,“ prične Arbues, obrnivši se do toledskega nadškofa, „prosim Vas za sto dni odpustkov za dobrega Enrikesa, ki nam dovede gubernatorjevo hčer. Ta je najboljši služabnik inkvizicije.“

Komaj je Arbues skončal, že se svilen zavasa vnovič odgrne in Enrikes vstopi, krvav bled in ves premočen — toda sam in komaj držeč se na nogah.

„Kaj naj to pomeni?“ vpraša inkvizitor ves presenečen

„Vaša prevzvišenost,“ odgovori familijar s slabim glasom, „vsi naši žbiri so ubiti, gubernatorjevo hčer so nam ugrabili in jaz sam sem se s plavanjem le težko rešil, da Vam položim račun o svojem poslanstvu.“

Pri teh besedah ga vsi obkolijo in Enrikes jim s slabim glasom razlaga nam že znane dogodke. Med njegovim pripovedovanjem so oči velikega inkvizitorja žarele divjega srda.

„Potemtakem ste bili vsi skupaj ničvredne kukavice, strahopetneži?“

„Storili smo, kar smo mogli, da bi izvršili voljo Vaše prevzvišenosti,“ odgovori Enrikes boječe.

„A Frasko?“ sikne Peter Arbues.

„Mrtev, premilostni gospod; mrtev, kakor vsi drugi,“ odgovori familijar, ki ni vedel, da sta prva dva žbira utekla.

„Ti si malopridnež!“ zagrmí inkvizitor. „Poberi se, pa da mi nič več ne prideš pred oči!“

Enrikes, oslavljen vsled prevelike izgube krvi ter nepričakova e kopelji v Gvadalkviviru in od prestane razburjenosti ni mogel prenesti tega poslednjega udarca. Noge mu odpovedo in zgrudi se nezavesten na tla.

Peter Arbues pozvoni in dva strežnika vstopita.

„Spravite mi tega človeka odtod!“ zapove jima z ravnodušnim glasom; potem se obrne proti gostom in reče:

„Nazaj, gospodje, za mizo, da skončamo noč, ki smo jo pričeli.“

Patri in škofje zasedejo svoja mesta in vino je iznova teklo v potokih.

Petru Arbuesu je srce kipelo od jeze in dajal jej je duška z omamljivo veselostjo.

Jožef, njegov miljenec, ga je neprestano opazoval. Pripravnik je še bolj pobledel, drugače pa so sevale njegove črne oči v škodoželjnem posmehu.

„Jožef,“ izpregovori Arbues, sklonivši se k ušesu svojega miljenca, „to bo še drago stalo gubernatorja sivilskega!“

Izraz vesele radosti šine preko čela pripravnikovega, a inkvizitor tega ni opazil.

Gostija je trajala do jutra.

Dalje.

:: Našim rodbinam priporočamo ::

Kolinsko cikorijo!

Z M E S.

Volitve na Štajerskem v splošni kuriji se bodo vršile v maju; socialno-demokratska stranka kandidira v slovenskem devetem volilnem okraju sodruga Josipa Kiteka, pristava južne železnice v Pragerskem, v desetem pa sodruga Ignacija Sitterja, rudarskega tajnika v Trbovljah. — Volilni imeniki bodo te dni po občinah razpoloženi. Opozarjamo vse sodruge, naj skrbno, da bodo imeli volilno pravico, to se pravi: da bodo vpisani v volilnem imeniku!

V Zagrebu se vrši sodnijska obravnava proti 53 »veleizdajalcem«, članom srbske samostalne stranke na Hrvaškem, katere so pred 6, oz. 7 meseci zaprli vsled denuncijacij nekega dvomljivega individija Jurja Nastiča. Sodnijska obravnava se vrši po »ruskem načinu«. Zagovornikom gospodje sodniki ne puste govoriti; obtožence se šikanira in zasmehuje; državni pravdnik se obnaša kot bi bil najvišji gospod. Na pošti pa se konfirajo telegrami in pisma, ki hočejo raznesti v svet dogodke pri tej obravnavi. Človek se čudi, da je kaj takega v sedanjem času sploh mogoče!! — Pripomniti moramo, da predlaga državni pravdnik, ki sliši na ime Akurti, za tožence »milo« kazni — smrt na vešalih!

Stavka mizarskih pomočnikov v Zagrebu je 9. sušca začela, ker so hoteli s tem dnem mojstri odpraviti tedensko plačo in upeljati mezdo od ure.

Iz idrijskega okraja.

Klerikalni poraz v Idriji. Vsled zasluge deželne odbora, ki je razpustil občinski odbor idrijski, je imela Idrija zopet enkrat priliko pokazati, da je protiklerikalno mesto. Volitve, ki so se vršile 26. in 27. sušca, so bile pravi odgovor na nečuveno postopanje deželne vlade in deželne odbora proti avtonomni občini. Socialno-demokratska in narodno-napredna stranka sta postavili za kandidate vse one odbornike, ki jih je spodil deželni odbor iz občine. Klerikalcem je bilo to všeč, ker so smatrali to kot gotovo zmago za svojo stranko. Pisali so v časopise, izdali volilne oklice s podpisom „neodvisni volilci“, češ, Oswald je igral prvo vlogo, da je bil občinski odbor razpuščen, sedanjí „neodvisnik“ rudar Jakob Kristan pa je bil nekdanj vpliven socialni demokrat, dokler ga ni leta 1903 stranka izbacila iz svoje srede, torej bo kandidatura prvega vlekla pobožne posestnice, kandidatura drugega, ki ni bil že celo vrsto let v cerkvi in pri spovedi, pa bode vlekla brezverce. Tako so računali klerikalci s svojo neodvisno listino. Ali račun brez krčmarja je tak, da so dobili klerikalci, dasi so imeli okrog 50 ženskih pooblastil, komaj 158 glasov, nasprotni kandidatje pa 229 glasov, toraj v III. razredu 71 glasov več kot klerikalci. Tudi v II. in I. razredu so dobili klerikalci samo po 15 glasov, nasprotni kandidati pa po 54 glasov. Klerikalen poraz je torej sijajen, akoravno nismo razvili kake posebne agitacije, ker smo pač računali z razsodnostjo volilcev. Nasprotno pa so delali klerikalci z lažmi od volilca do volilca, pisali so o dolgovih, ki so jih napravili napredni kandidatje občini. Poslužili pa so se tudi stare metode, ki jo imajo naši idrijski klerikalci že več časa, da pred vsakimi volitvami pokličejo v Idrijo kakega kapucinarja. Tako se je zgodilo tudi sedaj. Prišel je trebušasti kapucinar delat reklamo za občinske volitve. Mož je imel dva večera pred volilnim dnevom po končanih litanijah sledeče pridige: Mi ne smemo biti strahopetneži, mi, ki imamo pravo vero, moramo biti v njej stanovitni. Mi moramo nasprotnikom pokazati, da smo res katoličani. S čim dokažemo to? To dokažemo, če poslušamo edino naše pastirje-duhovnike. Čitati moramo le one časnike, ki nam jih priporočajo oni, kakor „Slovenca“, „Domoljub“, „Bogoljub“, „Mladost“ i. t. d.

Ne smete pa brati „Narod“ in „Idrijčana“ („Napreja“). Vsak katoličan pa naj bo tudi vpisan v katoliški telovadni odsek in vsako dekle v Marijino družbo. Ni dovolj, da moli človek le doma za pečjo rožni venec, ta še ni katoličan. Ko pridejo volitve, smo mi preleni, marsikdo sedi raje za pečjo, kakor pa da bi šel na shod ali pa volit. Le pogledjte socialne demokrate, ki so večinoma sami rudarji, pridejo ob 8. uri zvečer utrujeni od dela, pa gredo na shode, ne da bi kaj zaužili. Če se oni tako pokažejo že pri shodih, ki trajajo po 2—4 ure, koliko bolj pa se bodo še pokazali pri volitvah. Voliti morate tiste može, ki jih mi priporočamo, ki so takorekoč od boga postavljeni. Torej vam še enkrat povdarjam, pokažite se ob volitvah, da ste katoličani.“ Tako je pridigal pater, seveda tega ni povedal, da je med katoliškimi kandidati, od boga postavljenimi, tudi mož, ki je že leta in leta ateist. Značilno je res: vsa para, ki so jo klerikalci porabili v to, da prodrejo s svojimi neodvisnimi kandidati, ni nič pomagala. Zlobni ljudje menijo, da je bil bog hud, ker so razna župnišča in ustanove sv. Vincencija in sv. Beneficija oddale svoje glasove za bivšega socialnega demokrata in brezverca. O uboga naša vera!

Pavlihec iz katoliškega konsuma se še vedno zaganja v nas v znani cunji, ki jo ščiti Gostinčarjeva imuniteta. Kakor vidimo, smo z našim pojasnilom o tistem cukerkču, o katerem ni vedel katoliški hišnik, da ga je sprejel, moža precej v živo zadeli. Čez mesec dni po našem pojasnilu začne možicelj govoriti o nekem Francku iz Linca, da sta imela neke zmede v računih, za koje se pa mi nismo čisto nič brigali, ker nam nič mar ne gre. (Pavlihec je morebiti mislil kakšno Francko!) Govorili smo le o tvrdki F. S. Engelhofer, Gradec, ne pa o Francku iz Linca. Torej to naj bi povedal vsegavedni možicelj svojim članom, kako je bilo s tistim računom za 61 K, ki ga je imel na strani 813 nakupne knjige vpisanega en mesec, potem pa trdil, da ni njegov. Pove naj mož tudi svojim članom, kako je mogoče, da se v katoliškem konsumu ravno za toliko kron dividende izplača kot se proda blaga, ter kam gre pa dividenda od izgubljenih listkov? Mož govori o neki vagi iz naše prodajalne, svetujemo mu, naj vpraša svojega somišljenika g. Franceta Kosa, kakšne vage imamo mi? Ako misli Pavlihec pisati o španski vasi, ki jo še ni-

koli ni videl, potem naj hodi raje na stražo pred zakristijo, kadar bodo zopet kapucinske pridige, to je prav primeren posel za Gostinčarjevega žurnalista: Rdeča Straža.

Občni zbor delegatov bratovske skladnice, ki se je vršil dne 25. m. m. pri Barbari, je odstavil točko „premembro pravil“ za izvanredni občni zbor, ki pa se skliče takoj, ko se dobi pojasnila o izidu proračunjanja matematične bilance. Izvolil se je odsek, ki ima nalogo, izdelati do občnega zbora potrebne predloge za premembro pravil, ti predlogi pa se bodo na javnem rudarskem shodu obravnavali. Torej, rudarji, pozor!

Shod mladeničev, kateri se je vršil dne 24. m. m., je bil zanimiv. Poročal je sodrug Ivan Straus. Debate pa so se udeležili tudi sodrugi Jurman, Poženel, Baloh in član idrijskega sokolskega društva g. Šinkovec. Izvolil se je odsek, ki bo imel nalogo voditi organizatorična dela med mladimi fanti, ki so željni vsakovrstne izobrazbe. Na delo torej!

Občni zbor podružnice „Unije“ avstrijskih rudarjev v Idriji se vrši dne 11. aprila ob 9. uri dopoldan v prostorih rudarskega društva v Idriji s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora; 2. Volitev odbora; 3. Raznoterosti. Člani, pridite vsi!

Pozor, člani konsumnega društva! Velika noč se bliža. Kupujte vse potrebščine v prodajalni. Izbera vsakovrstnih oblačil najnoveše mode za moške in ženske, kakor tudi obilo oblek za otroke je na razpolago. Tudi špecerijske potrebščine za praznike bo imelo konsumno društvo, kolikor in kakršne bode kdo hotel, v zalogi. Držimo se gesla „svoji k svojim“.

Gerent in „Sokol“. Znano je, da je začasni idrijski gerent učitelj p'esa Marijinih devic, ter da so mu te kupile za njegovo kavalirsko oliko krasno palico, ki je veljala lepo svoto denarja. Da je pa človek egoist, da želi sebi čast in veselje, drugim pa nič, to je stara navada klerikalne vzgoje. Zato pa je tudi gerent, ko je zvedel, da mislijo „Sokoli“ prirediti ples na sv. Jožefa v pivovarni „pri Črnem orlu“, porabil svojo gerentsko veljavo in ga je prepovedal. Konkurence se je res treba do časa varovati; greh pa menda ni več plesati, tudi v družbah Marijinih devic ne. Ali ni res tako, gospod Zazula?

Ni ga bolj ostudnega in bolj umazanega časnika, kot je „Naša Moč“. Ta grdi časopis ima

za svojega odgovornega urednika — — državnega poslanca Jožeta Gostinčarja. Če to vemo, potem seve je jasno, zakaj „Naša Moč“ tako impertinentno laže in obrekuje. Državni poslanec je imun! Ne more se ga poklicati pred sodnijo, ker ga državni zbor ne izpusti! Da ga ni sram državnega poslanca Gostinčarja! Če bi imel kaj pojma o časti in poštenju, bi odložil odgovorno uredništvo ter s tem odklonil „Naši Moči“ zaščito za njene lumparije...

Iz ljubljanske okolice.

Iz Most. Klerikalci so res pravi „cvet“ človeštva. Mojstri so v tem, da radi delajo škodo, če le kje morejo. Denuncirajo naše posamezne sodruge, samo da bi jim škodovali. Vendar se zelo motijo, kajti tudi takim težnjam se bomo znali postaviti po robu. Povemo pa vsem gg. klerikalcem, naj bodo bolj mirne krvi, drugače bodo dobili malo ostrejši odgovor!

Iz Sp. Šiške. Občinske volitve so končane. Delavci smo lahko zadovoljni. V III. razredu je zmagala soc.-dem. lista z vsemi odborniki in namestniki. V II. in I. razredu pa so tudi „opozicionalci“ potolkli konservativne liberalce. „Vodovodari“ so premagali „vodnjakarje“. — Sp. Šiška je ena največjih občin na Kranjskem. Občinski odbor ima 18 izvoljenih odbornikov in 27 virilistov. Večina prebivalcev je soc.-dem. mišljenja, ker tudi drugače biti ne more, kajti delavski kraj je soc.-dem. kraj. Uprava Sp. Šiške pa je bila doslej slabša kot v zadnji hribovski vasi. Vode ni bilo v Sp. Šiški — vodovoda obč. odbor ni maral; (poti in ceste so blatne, da je joj — o kakšnem trotoarju ni nihče izmed obč. velikanov hotel slišati. Upati je sedaj, da bo drugače. Čas je že. Apeliramo zlasti na soc.-dem. občinske odbornike, da store svojo dolžnost!

Iz Sp. Šiške. Mnogi nas povprašujejo, kdaj otvori „Konsumno društvo za Ljubljano in okolico“ v Sp. Šiški svojo prodajalno? Povemo jim, da se to zgodi takrat, kadar bo dovolj članov skupaj. Kdor želi torej kmalu konsumno prodajalno v Sp. Šiški, ta naj pridno agitira za pristop h „Konsumnemu društvu za Ljubljano in okolico“.

Z Glinc. Sredi meseca marca so se vršile tudi občinske volitve za občino Vič. Delavska stranka ni postavila svojih kandidatov, dasi bi imela precej vspeha. Zmagali so možje, ki so

pobrani iz vseh strank. Župan bo ostal najbrže še vedno dosedanji. — Klerikalci se hudujejo nad prodajalno „Konsumnega društva za Ljubljano in okolico“. Zadnjič so imeli pri Jelačinu nek shod, na katerem je celo deželni odbornik dr. Pegan obrekoval našo prodajalno. Povemo zato dr. Peganu, naj ga naša prodajalna prav nič ne skeli, ker jo vodijo ljudje, ki so že v praksi pokazali, da razumejo zadružništvo, dočim dr. Pegan še prav nič ni pokazal, da bi kaj razumel. Obrekovati pa naj ga bo sram, če je prav še mlad. — Na naših delavcih na Glincah je sedaj, da se še bolje oklenejo prodajalne in društva, kot so se doslej. Klerikalcem naj se le smejejo, kajti — družega niso vredni ti „revčki na duhu“.

Moste. V naši precej veliki občini, katera je veljala do nedavnega časa za nepremagljivo klerikalno trdnjavo, klije polagoma novo življenje. Ideja socializma pridobiva pri nas trdnih tal. To seveda nazadnjaškim klerikalcem ni po volji in jim povzroča velikih preglavic. Ker pa poštenih sredstev za pobijanje našega naprednega mišljenja nimajo na razpolago, poslužujejo se, kakor je pri klerikalcih povsodi navada, podlega obrekovanja, laži in celo gnjusnega ovaduštva. Posebno nekateri naši delavni sodrugi jim leže v želodcu, le-te bi najraje iz same krščanske ljubezni do bližnjega utopili v žlici vode. Toda, ako so klerikalci in njih oprode mnenja, da jim bo njihova nesramna gonja proti posameznim našim sodrugom kaj koristila, tedaj se nahajajo v velikanski zmoti, zapomnijo naj si, «da, kdor drugim jamo koplje, se sam vanjo zvrne». Sicer pa se nad jezico klerikalcev čisto nič ne razburjamo, ker nas tolaži zavest, da se bodo ti gospodje s svojim brezobraznim početjem sami strgali krinko raz svoj hnavski obraz, ter se bo klerikalna nestrpnost pokazala v celi svoji nagoti. Za danes pa zagotavljamo klerikalno gospodo, da pride kmalu čas, ko bomo z bengalično lučjo posvetili na kup gneja, ki so ga nakidali v naši občini. Našim sodrugom pa kličemo: Le naprej za pošteno stvar!

Moste. Naša politična organizacija lepo napreduje. Tako je prav, čim več nas bo, tem lažje bomo korakali za našimi vznešenimi cilji in tem preje bomo premagali klerikalno jerobstvo. Zatorej naj vsak samostojno misleči občanar pristopi v naše vrste, v vrste moč žuljavih rok.

Moste. Pri nas se opaža veselo gibanje, naši sodrugi ne zamude skoraj nobene nedelje, da ne

bi sklicali kakšnega shoda ter na ta način poučevali svoje sotrpine, delavce, male kmete in male obrtnike. Tako smo imeli na primer dne 14. m. m. shod v Novem Vodmatu in dne 21. m. m. shod na Selu. Prvi se je vršil po § 2 zborovalnega zakona, drugi pa je bil javen ljudski shod. Oba shoda sta bila prav dobro obiskana, kar priča o velikem zanimanju za socializem med prebivalci v naši občini. Na obeh shodih je govoril ob velikem odobravanju sodrug Tokan iz Ljubljane. Ker si klerikalci na vse kriplje prizadevajo, da bi obdržali še nadalje svoje nazadnjaško gospodarstvo v svojih rokah (Že vedo zakaj. Pripomba uredništva.) je umevno, da delavci in mali kmetje živo razpravljajo o prihodnjih občinskih volitvah, ker bi se že vsak rad iznebil klerikalne more z nikdar polno malho. Omeniti moram, da se je na vodmatski shod vtihotapil neki klerikalček, ki je izkušal prati zamorca s tem, da je zagovarjal v nekaj zmedenih stavkih do sita znane klerikalce. Imel je pa revež smolo, kajti bučen smeh navzočih, mu je bil jasen dokaz, da se možiček razume na politična vprašanja toliko, kolikor zajec na boben. Ko je dobil zopet besedo sodrug Tokan, da pojasni možu nekoliko njegove zmešane pojme, ni hotelo biti krohota konec. Veseli nas, da je imel shod lep uspeh. Na selskem shodu, kateremu je, kakor prvemu predsedoval sodrug Lavtar, je kazal vladni zastopnik precejšnjo nervoznost ter je imel menda svoje posebno veselje s tem, da je govoril tudi pri jako mirni kritiki vedno prekinjeval ter žugal z razpustitvijo shoda. No, zameril mu ni nihče, ker je vsak vpošteval njegovo mladost, o kateri se ve, da je včasih precej nestrpna in bojovita. Tudi s tem shodom smo bili nad vse zadovoljni. Kakor rečeno, je bil tudi ta shod dobro obiskan, dasi so nalašč na isti dan in isto uro sklicali tudi klerikalci neki shodič k Trčkovemu Jakatu, toda klerikalno kislo grozdje ne vleče več, ker postaja čimdalje bolj zoprno.

Z Jesenic.

Ravnateljstvo tovarne je izdalo po oddelkih predpise v preprečenje nezgod. Predpisi so res taki, da bo delavec vselej sam kriv nezgode. Med raznimi točkami navajamo samo nekatere. Jermena snemati ali natikati se smejo samo pri pravpočasnem ali vstavljenem vrtenju. Kako je to mogoče, ve menda samo ravnateljstvo, kajti pri oddelkih, kjer je polno strojev, katere goni elektrika s pomočjo turbin, je nemogoče vstavljati vse stroje

vsled malenkosti. Bilo bi še slabše kot pri železničarjih pasivna resistenca. Neka točka pravi, da se stroji ne smejo mazati in snažiti med vrtenjem. Vprašamo vodstvo, ali velja to tudi za mazače po turbinah in transmisijah, kajti to je njih vsakdanji opravke, da mažejo med vrtenjem celi dan. Ali se bo tovarna tudi sklicevala na predpise, ako se pripeti omenjenim neizgoda. Nadalje pravi neka točka, da se smejo dvigalnice obkladati samo do predpisane teže. Kaj pa bo takrat, ko bo treba dvigati valjače (Blechwalzen), kateri tehtajo za polovico več kot je predpisano dvigalcem. Delavstvu svetujemo, naj se strogo ravna po predpisih, kajti tovarna se bo v slučaju neizgode sklicevala na predpise.

Višek laži je došel dopisun v «Nasi Moči», ko poroča o občnem zboru kovinarske organizacije. Pravi namreč, da so se sprli, ko so volili odbor. Kovinarji, ki ste bili na občnem zboru, povejte lažnjivcem, da je bil najlepši red in mir. Nadalje pravi dopisun, da so stare rdeče voditelje poslali v pokoj svobodomiselnih sokoli in da je žal starim generalom, ker so sprejeli sokole med se. Kakšna impertinentna katoliška laž! Samo trije novi odborniki so prišli v odbor. Organizacija daje 100 K tistemu, ki dokaže, da je le «en» sokol v novem odboru. Vemo, kaj hočejo! Razdor bi radi napravili med nami, boje se našega napredka, ki pomeni pogin črnih, ki še danes suše že itak obubožane žepe tovarniških delavcev. Pa se zelo motijo. Le tako naprej, lažnjivci, vas bo tudi sedaj še zaslepljeno delavstvo čimprej spoznalo. Organiziranim kovinarjem naj bodo laži črnih le v vspodbudo in agitacijo, da pride slednji delavec v našo organizacijo.

Umrl je na Savi nadučitelj nemške šulterajnske šole, g. Pospischill. Dne 19. marca je bil pogreb, katerega se je udeležila vsa tovarniška gospoda in mnogo radovednega ljudstva. Südmarkovci so rajnega spremili z dvema vencema, na katerih so vihrali široki frankfurtarski trakovi. In naš župnik Zabukovec se še zmenil ni za to. Tak je naš narodni Zabukovec na Jesenicah. Ako pa pošteni organizirani delavci pokažejo pri pogrebi svojo barvo, je pa mož ves iz sebe in ne ve, kako bi se maščeval in nasprotoval. Bilo bi dobro, ko bi se to zapomnilo in mu v zopetnem slučaju vrglo pod nos. Tudi naši novopečeni veteranci so zlezli iz gnezda in pokazali prvi nastop pri pogrebu. Ljudstvo se jim je posmehovalo, ker imajo nemški

komando. Zaveden človek pomiluje duševne reveže v uniformah. Nekdo se je še celo izrazil, da bi bili pripravljeni za pot v Srbijo. Zvečer pri vračanju domov se je nekaterim zmedel korak. Nekateri pravijo, da je bila zelo slaba pot, drugi pa trde da vsled preobilo zavžitega alkohola. Pa ljudje so zlobni...

Na Jesenicah se je vršila 14. februarja veselica „društva kovinarjev na Jesenicah“. Veselica je bila prav dobro obiskana, tako da smo bili vsi popolnoma zadovoljni. Pohvaliti moramo veselilni odbor, ki se je tako potrudil. Pripoznati pa moramo tudi pohvalo našemu župniku Zabukovcu in kaplanu Kogoju, ki sta tako dobro agitirala kar cel mesec naprej za to veselico. Namesto božje besede je bila na prižnici naša veselica na dnevnem redu. Zdaj se pa „Slovenec“ in jeseniški dopisnik ne more dosti raztogotiti, ko jim mi nočemo odgovarjati na njune laži. Če se je pripetilo, da je postalo enemu na veselici slabo, to se v cerkvi večkrat pripeti, pa se nobeden ne razburja zato. Čudno se nam zdi, zakaj je toliko razburjenja zaradi naše veselice, ko ste jo letos tudi sami priredili. Saj vendar ajmohtarsko strokovno društvo že dalj časa obstoji na Jesenicah. Leta 1906 so udje zahtevali plesno veselico, se je pa odbor gospoda župnika bal, zakaj da ste jo letos priredili, gospodje, na to odgovarjajte. — „Slovenec“ nam očita: „rdečo organizacijo samo ples in alkohol skup držita“. To je pa le misel katoliških strokovnjakov, zato so tudi letos svojo komaj še živečo družbo podprli, s plesno veselico in mogoče tudi z alkoholom. — Pa gostilničar „pri zvitem rogu“ bi lahko marsikaj povedal o katoliškem alkoholu, ki drži skupaj precej raztegnjeno jeseniško „katoličanstvo“.

Kovinarska organizacija je imela svoj občni zbor dne 7. marca v prostorih na pošti. Skoraj enoglasno je bil izvoljen za predsednika sodrug Anton Mlakar. Z zadovoljstvom se je vzelo na znanje poročilo blagajnika o gmotnem stanju organizacije, ki dobro napreduje vključ vsem intrigam klerikalne stranke.

Iz Tržiča.

Zizizambule v Tržiču. Nekaj oseb bi v Tržiču zopet rado med delavstvom delalo zgago. Agitirajo besno za Zizizambule — za «narodno organizacijo», kakor jo imenujejo. Vpijejo: pri soci-

alistih je preveč plačevati — celo po 60 vin. na teden. Podporo pa dobi šele po preteku enoletnega članstva. Zizizambula pa postaneš takoj lahko, samo 20 vin. boš obljubil plačevati — po šestih tednih pa že lahko dobiš zlata nebesa. Na shod, ki so ga imele Zizizambule so povabili delavce, mojstre, trgovce, mesarje — celo enega Nemca ... Mojstri in trgovci bodo podporniki iz same ljubezni do narodnih delavcev! No, dober tek!

Klerikalci se vesele Zizizambul, kajti upajo, da bodo le-ti povzročili razkol med delavci. Pa se motijo. Tržiško delavstvo je prepametno, da bi služilo liberalcem za stafazo; dobro ve, da je edina delavska stranka soc.-demokratska.

„Domoljub“ se večkrat oglašja pa napada naš „Naprej“ in soc. demokrate. Posebno „Naprej“ jih bode. Eno „Domoljuba“ povemo: čudna poštenost je pač v „Domoljuba“, ko ne more izhajati — ne da bi imel netoželjivega poslanca za odgovornega urednika. „Domoljub“ se boji — sodnije, ker piše zgolj „resnico“ ... Hm, hm ...

Iz Hrastnika.

Pogovor. Ivan: „Kod kupuješ svoje potreščine?“ Jakob: v verkovskem konsumu. Ivan: „To ni prav!“ Mi rudarji imamo sedaj svoj konsum, ki pod sedanjim vodstvom gotovo uredi vse najboljše za nas rudarje. Tovarši Urlep, Bastič in Jazbec se trudijo, da pojde zopet dobro. Na strani nam stojijo soobr. Kristan, Sitar, Čobal in pa Zveza konsumnih društev. Sedaj pojde zopet v redu. — Jakob: No, potem pa bom takoj ta mesec plačal še tiste krajcarje, kar sem dolžan, in potem bom spet kupoval v konsumu. — Ivan: **Prav tako!**

Hrastnik. Trboveljskemu županstvu moramo sporočiti, naj se bolj zanima za Hrastnik, saj v pogledu cest. Ob deževju je tako blato, da je joj. Gorje tistemu, ki mora peš hoditi iz postaje v vas. Zadnji čas bi tudi bilo, da bi se pošta prenesla malo višje v vas. Če prejme v vasi kdo telegram, mora plačati 1 K 60 vin. potnine, tako da se mora revni človek prav bati, če mu kdo telegrafira. Če pa dobi po pošti paketič, moraš zopet pol ure daleč ponj, tako da za malenkost že eno uro časa zamudiš. Obč. odbor z županom vred, na noge!

Hrastnik. Volilni imenik za deželnozbornske volitve bo te dni razporejen. Delavce opozarjamo na to, da poskrbe, da bodo imeli volilno pravico. 7. maja bodo že volitve. Delavski kandidat je soobr.

Ignacij Sitter, rudarski tajnik v Trbovljah. Dolžnost vsakega delavca je, da deluje z vsemi močmi, da bo dobil soobr. Sitter čim največ glasov v Hrastniku.

Konsumno društvo rudarjev v Hrastniku je sedaj vrejeno. V mesecu aprilu se bo vršil občni zbor. Dolžnost rudarjev je, da se zopet oklenejo svojega konsumnega društva! Uspeh društva bo znamenit, samo rudarji morajo izpolnjevati geslo: svoji k svojim — rudar v rudarsko konsumno društvo!

Književne novosti.

Izšla je lična brošurica: Program socialne demokracije v Avstriji. — V tisku je in izide o velikonočnih praznikih: Zapisnik zadnjega strankinega zbora in I. zvezek: Tajnosti španske inkvizicije.

Iz Zagorja.

Zagorje. V nedeljo, dne 28. marca so se vršile v Zagorju volitve delegatov za okrajno bolniško blagajno. Izvoljeni so bili enoglasno delegatje, katere je predlagala organizacija. Gospodje narodnjakarji so dolgo časa vpili po „Slov. Narodu“. Pri volitvah se bomo videli, a se niti na volišče niso upali priti, ker pri delavcih nimajo nič zaslombe. Isto nedeljo popoldan so volili g. delodajalci svoje zastopnike. Že 21. marca t. l. so po občnem zboru zadruga debatirali, katere da bodo volili in so tudi res postavili kandidate. Agitacija je bila velika, še celo take so vabili, da morajo priti, ki nimajo nič delavcev, torej tudi volilne pravice ne. Na dan volitve sta pa gospoda Bajcer in Blažič letala okoli mojstrov in jim žugala, saj ne bodo danes volitve, nihče ne sme iti na volišče. Ali ni to terorizem? Mogoče, da bode tudi državni pravdnik kaj premišljal o tem nasilstvu? Mislila sta s tem preprečiti volitev. Seveda ne plešejo vsi tako, kakor piskajo Bajcer in tutti quanti. Prišlo je seveda vseeno precej mojstrov ter so izvolili zastopnike po svojem prepričanju, ne pa po Bajcerjevi komandi. — Omeniti pa moramo grdo postopanje in zabavljanje nekaterih mojstrov zoper steklarje. Pri vsaki priložnosti se zabavlja zoper „glažarje“. Kajne, mojstri, delo od glažarjev in denar je pa dober? Prav tako se je tudi po tem občnem zboru zabavljalo čez zadruga obrtnikov. Dobro jim je odgovoril neki mojster iz Lok, ko je dejal:

„Jaz vas ne razumem, od delavcev živite in črez delavce zabavljate.“ Seveda ni vsak tako premožen, kakor si nekateri misli. Pa mogoče se bodo odprle delavcem oči ter bodo tudi rekli: kdor je proti meni, sem jaz proti njemu. Če mogoče Gustl misli, da nima nič od delavcev, je to njegova stvar, a gotovo je večina obrtnikov, ki žive splošno od delavcev. Delavcem pa kličemo: Ne zahajajte v gostilne, v katerih se vam zabavlja, ne kupujte pri vaših nasprotnikih. Vaše geslo naj bode: Svoji k svojim!

Čudni so res delavski nasprotniki. Nekateri krčmarji, ki žive zgolj od delavskih grošev, agitirajo vedno zoper delavce in jim zabavljajo. Delavci! Pozor!

S Štajerskega.

Zidani most. Tudi pri nas bodo že volilni imeniki razpoloženi. 7. maja bodo že volitve v deželni zbor. Kandidat delavcev je sodr. Ignacij Sitter, rudarski tajnik v Trbovljah. Delujmo že sedaj, da bo pri nas za tega moža oddanih največ glasov. Če se dobro poprimemo zmaga mora biti naša!

Vitanje. Ne moremo si kaj, da ne omenimo grdega postopanja slovenskega logarja napram slovenskim delavcem v Vitanju. Bogati podjetnik Lindauer je kupil v Vitanju Mulejeve žage in kovačijo za kose ter gozdove. Nastavil je za oskrbnika Nemca Peera, ta pa je vzel v službo Slovenca Štefana Zakotnika za logarja in nadzorovatelja delavcev. Prej se je delavce plačevalo po 2 K in več — sedaj je pa g. Zakotnik uvedel K 1.40, 1.60 dnevne mezde, češ, «saj še toliko ne zaslužijo». Ljudstvo je na tega Slovenca zelo nevoljno. — Volitve v deželni zbor se bližajo. 7. maja bomo volili. Naš kandidat je sodrug Ignacij Sitter, rudarski tajnik v Trbovljah.

Ribnica v Pohorju. Volilni imenik za volitve v deželni zbor bo sedaj razpostavljen. Opozarjamo vse sodruge, da gredo pogledat, če so vpisani. Potem pa na delo! Kandidat naš je, ki ga mora vsakdo 7. maja na listku zapisanega imeti: Ignacij Sitter, rudarski tajnik v Trbovljah.

Pragersko. (Zopet nesreča.) V noči od 27. na 28. m. m. je povozil vlak premikača Hojnika. Vlak mu je odtrgal obe nogi in levo roko. Spremljal je dva vagona, pa ga je vrgel «pajzar» pod vlak. Odpeljali so ga v bolnišnico v Maribor. Taka je usoda delavčeva! Pa še pravijo, da se delavcu

dobro godi. — Volilni imeniki bodo sedaj zunaj. Delavci, ne zamudite jih pregledati. Naš kandidat za volitve je: Jozef Kitek, žel. adjunkt v Pragerskem. Na delo, da bo zmagal.

S Koroškega.

Lješa. V nedeljo, dne 14. sušca se je vršil v gostilni Leopolda Klemenca, občni zbor podružnice Unije rudarjev v Lješah. Lep napredek za rudarje, ki se mučijo v rudniku grofa Henkela, je že dejstvo, da se je posrečilo ustanoviti podružnico ter s tem napraviti organizacijo. Plača rudarjev je tu slaba. Zadnjič smo zaslužili od 3 K 01 vin. do 3 K 10 vin.! — Na občnem zboru je predaval o organizaciji sodr. Ign. Sitter iz Trbovelj, za kar se mu je sodr. Lahovnik toplo zahvalil v imenu vseh navzočih. — Želeti je, da se vsi oklenejo rudarske organizacije. Dobro bi bilo tudi, če bi se pri nas v Lješah več bralo. Naš „Naprej!“ bi se moral še vse bolj razširiti, nego je bil to doslej. Na delo, tovarši!

Gutaring. Pri nas služimo rudarji zelo slabo. Kopači dobimo povprečno od 2 K 90 vin. do 3 K 20 vin. na šiht, vozači od 2 K 50 vin. do 2 K 60 vin. — akoravno smo vsi skoro le v akordnem delu. Obratni vodja Zenz trga rad akord. Vse pritožbe nič ne pomagajo. Odgovor se glasi: ni mogoče več, ne smem več dovoliti! Sploh se dela z ljudmi tako, da se slabše ne more. Skrajni čas je že, da se uredi razmere. Predvsem pa nam je potreba dobre rudarske organizacije!

Beljak. V graških časopisih beremo, da se iščejo mizarji za Beljak. Naznanjamo vsem delavcem te stroke, naj noben mizar in noben strojni delavec ne pride v Beljak, ker tu stojimo v boju s podjetniki. Za stavkokaze pa pošten delavec iti ne sme!

Rajbl. Tudi o razmerah pri naših rudnikih bi bilo dobro sempatja kaj napisati — žal, da smo premlačni. Naša organizacija bi bila lahko vse boljša, nego je. Tudi več slovenskih časopisov bi naši rudarji lahko odjemali, pa kaj hočete! Dela se že, ali imamo take težave, da je joj! Na eni strani nas zadržuje nemški nacionalizem in njegove furije, na drugi strani nas pa tlači kapitalizem, ki mu seve klerikalizem sekundira. Sedanje volitve pri nas bodo zelo zanimive. Bom o njih poročal. — (Prosim! Le večkrat se oglasite! — Opomba urednika.)

Vabilo k == veselici ==

ki jo priredi

**okrajna politična organizacija
soc.-dem. stranke v Sp. Idriji**

**dne 18. t. m. ob 3. uri popoldan
v prostorih g. Štefana Lapajne.**

SPORED:

1. Srečkanje in šaljiva pošta. :: 2. Ples.

K obilni udeležbi se vabijo vsi somišljeniki iz
Idrije, Sp. Idrije in okolice.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji,
kakor mlatilnice, gepeljni, čistilnice, preše
za sadje i. t. d.?

Edinole pri:

12-7

FR. STUPICA

v Ljubljani * Mar. Terezije cesta
štev. 1 :: Valvazorjev trg šte. 6

in zakaj? Zato, ker so dotični stroji iz naj-
boljših tovarn sveta, najbolje sestavljeni, ker
se istih proda na tisoče in tisoče komadov
in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v
velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah.
Moji stroji so povsod jako priljubljeni. —
Obračajte se na mojo trdko pri nakupu
stavbenih potrebščin, portland-cementa,
traverz, železniških šin in druge različne
železnine in raznega orodja, nagrobnih križev,
tehtnic.

Izjava.

Podpisani izjavljam tem potom, da tiste be-
sede niso bile resnične, ki sem jih izrekel napram
občinskemu slugi Kersteinu, češ, da je krivo pričal
zoper mene pri neki obravnavi; res je le, da je
pravilno pričal in da ga jaz na njegovi časti ne-
morem vsled tega več žaliti.

Jesenice - Fužine, dne 29. marca 1909.

Peter Hrovat.

I. TERDAN, Ljubljana

Križevniške ulice šte. 12

sobni in napisni slikar, pleskar in likar
se najuljudneje priporoča. 12-2

Gostilna „pri Panju“

Ljubljana, Vegove ulice št. 10

se priporoča slavnemu občinstvu
6-2 za obilen obisk.

Leonardo Galanti, gostilničar.

DRAGOTIN PUC

12-8

== tapetniški in preprogarski mojster ==
Ljubljana :: Marije Terezije cesta št. 16.

Krasne pomladanske novosti

priporoča

24-3

prva in edina slovenska modna
trgovina za gospode

Engelbert Skušek

LJUBLJANA

Mestni trg šte. 19

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana

Prešernove ulice šte. 9

12-6

priporočata v največji izbi po najnižjih cenah

obleke za gospode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za
gospode in dečke, žakete za dame, paleta za dame, plašče za deklice

Restavracija pri „Zajcu“

Sodnijske ulice števil. 6 12-8

se priporoča sl. občinstvu za obilen obisk.

Schneider & Verovšek

== trgovina z železnino in stroji ==
Ljubljana :: Dunajska cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo kuhinjske
posode, okove za pohištva in stavbe, orodje
:: in rokodelske stroje za vse stroke. ::

== Poljedelske stroje in motorje. ==

: Restavracija „pri Levu“ :

Marija Terezija cesta števil. 16

— se priporoča. —

12-9 Beti Kos, restavraterka.

10 zapovedi za zdravje

:: lično tiskane, vpošlje poštne prosto in zastoj ::

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani.

Dobijo se tudi osebno v njegovi lekarni.

ANTON BAJEC * umetni in trgovski vrtnar

v Ljubljani :: Pod trančo 24-9

:: Cvetlični salon, izdeluje šopke, vence s trakovi. ::

Vrtnarija na Karlovski c. 2. - Zunanja naročila točna.

Pozor!

Kdor želi imeti
dobro uro, naj
jo zahteva z
znamko
„Union“ ker
te ure so naj-
bolj trpežne in
natančne,
dobe se pri:

19-2

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani

delničar in zastopnik švicarskih

tovarn „Union“ v Biel in

Genovi.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Kmečka delavska gospodarska zadruga v Dobravljah, Goriško.

Registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Ustanovljena l. 1908.

Vino se pošilja od 56 litrov naprej
: po jako zmernih cenah.

Podpisano se tem potom zahvaljuje
dosedanjim vinskih odjemalcem, po-
sebno občnemu konsumnemu društvu v
Ljubljani, delavskemu konsumu v Idriji,
zasebnikom v Mirnu in drugod.

To priliko pa uporabi, da priporoča
veliko množino še neprodanega vipav-
skega naravnega vina iz lastnih kleti zdru-
ženih kmetov iz Dobravelj, Skrilj, Brji,
Šmarji, Rihemberga, Kamenja in bližnjih
vasi, vsem svojim dosedanjim in novim
odjemalcem po Kranjskem, Primorskem,
Štajerskem, Koroskem in drugod.

25

Zadružno vodstvo.

Svoji k svojim!

Vsem delavcem in delavkam občine Moste in drugod se priporočam za vsa dela, ki spadajo v čevljarstvo stroko. Vsak bo pri meni prav izbornostrežen; delam solidno in po zmerni ceni.

FRANC PIPAN

čevljarški mojster

MOSTE PRI LJUBLJANI.

Kašelj.

Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušeno olajševajoče in zelo okusne

Kaiserjeve prsne karamele.

5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.

Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko: «Tri jelke». — Zaloga pri

Danielu Pirnu, lekarnarju v Idriji.

POZOR!

Najboljša semena!

3% dividende!

Nagrobne vence!!

POZOR!

JOSIP ŠEPETAVEC v IDRIJI

priporoča

po najnižji ceni veliko zalogo manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, šopke in vence za neveste ter vse potrebščine za šivilje in krojače.

Zastopnik banke „Slavije“.

3-2

O. Bernatovič - „Angleško skladišče oblek“ - Ljubljana - Mestni trg 5.

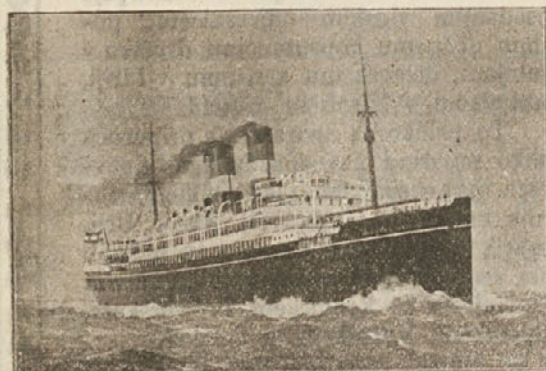
Priporočam za spomladansko sezilo mojo popolnoma sortirano zalogo izgotovljenih oblek za gospode, dame, dečke, deklince in otroke v najmodernejših vzorcih in kroju po zmerno nizkih cenah.

4-2

Najnovejši in najhitrejši brzoparnik Martha Washington

24-1 vozi čez Ocean samo 6 dni.

Austro - Amerikana:

TRST

New-York
New-Orleans
Buenos Ayres
Argentinijska
Rio di Janeiro.

Vozne liste za potnike in izseljence prodaja:

SIMON KMETETZ

Ljubljana, Kolodvorske ulice 26.